

**Responsum vedrørende
retslige skridt i anledning af
revisors handlinger overfor afdøde Sam Zinglersen**

1. Indledning

Ved brev af 4. april 2008 har Registreret revisor Majken Bøg, der, sammen med advokat Bjørn Wittrup, er bestyrer i dødsboet efter Sam Zinglersen anmodet om:

»assistance med:

1. Hvor (hvilken instans) bør sagen forelægges/anlægges - og hvorfor?
2. Hvem (hvilke juridiske personer) skal der klages over?
3. Hvad skal der klages over?
4. Hvilke spørgsmål skal der stilles til den pågældende instans?
5. Hvordan får vi optimal erstatning for de lidte tab?»

Med anmodningen fulgte en længere beskrivelse af et sagsforløb, der har strakt sig over adskillige år tillige med en række bilag, der supplerede sagsbeskrivelsen. Jeg har for overskuelighedens skyld valgt at dele hændelsesforløbet op i en række »delepisoder«, hvor jeg i beskrivelsen har fundet muligt ansvarspådragende adfærd. Opbygningen er kronologisk. Som afslutning sammenfatter jeg min opfattelse af sagsforløbet, svarene på de stillede fem spørgsmål og fremkommer der tillige med mine anbefalinger vedrørende det samlede kompleks.

Jeg har ikke fundet anledning til at resumere sagsforløbet, men beskriver blot kort de enkelte episoder, hvor dette er relevant - og muligt. I hele nedenstående periode har Finn Bentzen været rådgiver og revisor for såvel Sam Zinglersen personligt som for E. Zinglersens Forlag Aps.

2. Møllevang 4

Handelen finder sted 28/2 1984. Til en pris af 350.000 kr. med en udbetaling på 50.000. Sælger er Sam Zinglersen, Køber er Finn Bentzen Invest A/S. Det er muligt, men næppe bevisbart, at Finn Bentzen Invest A/S har gjort en god forretning. Da Sam Zinglersen imidlertid må antages at have været ved sin fornufts fulde brug, er der næppe begået noget strafbart - og næppe heller noget erstatningspådragende. Under alle omstændigheder må forholdet i dag antages at være forældet.

Da Finn Bentzen på daværende tidspunkt var registreret revisor og da investeringsselskabet var ejet helt eller delvist af ham selv, jf. udskriften fra E&S, handlede han i strid med den daværende revisorlovgivnings forbud mod at revisor udøvede nogen anden form erhvervsvirksomhed end revision m.v.

3. Ternevej

1/6 1991 sælges denne ejendom fra Sam Zinglersen personligt til hans selskab E. Zinglersens Forlag Aps. Jeg lægger til grund¹, at dette var skattemæssigt uheldigt og derfor et udtryk for dårlig rådgivning fra Finn Bentzens side.

¹ Idet jeg ikke er skatteretskyndig

Året inden var Finn Bentzen blevet indvalgt som formand for forlagsselskabet. Fra 1993 opkøbte Finn Bentzen Invest A/S anparterne i forlagsselskabet, således at investeringselskabet i 2003 ejede 12/20 - dele af forlaget.

Ved forlig af 17/5 2005 tilbagekøbte Sam Zinglersen anparterne i forlagsselskabet. En til politiet indgivet anmeldelse om mandatsvig blev afvist af politimesteren på Frederiksberg som følge af mangel på bevis for berigelsesforsæt.

Det ser endvidere ud som ejendommen i regnskaberne ikke blev optaget til den værdi, den reelt repræsenterede.

Det kan ikke afvises, at der ved de foretagne transaktioner har været tale om et forsøg på reelt at få overført ejendommen fra Sam Zinglersen personligt til Finn Bentzen Invest A/S så billigt som muligt. Da politiet imidlertid én gang har afvist anmeldelsen herom, og da der næppe er fremkommet nye beviser i forhold til dengang, tjener det næppe noget formål at gå videre med dette. Den strafferetlige forældelsesfrist for det mulige bedrageri/mandatsvig, der i værste fald kunne være tale om, er 10 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 3, jf. § 286.

4. Gældsbrief Michael Parker

Ifølge redegørelsen og bilagene har Sam Zinglersen kautioneret for/stillet anden sikkerhed for Finn Bentzens kærestes søn, Michael Parker. Der er intet i papirerne, der indicerer, at Sam Zinglersen ikke har gjort dette med åbne øjne. Tværtimod synes det som om såvel Finn Bentzen som Sam Zinglersen er blevet »snydt« af Michael Parker (jf. også brev af 3/2 2005 fra Sam Zinglersen til advokat Annette Fabricius-Bjerre: »Finn B. har vistnok det samme problem«.)

Der figurerer i regnskaberne for Forlagsselskabet et »gældsbrief / gældsbrief Michael Parker« på kr. 118.000. Det er ikke umiddelbart muligt at se, hvorfra dette beløb stammer. Udover at det kan undre, at gældsbriefet optages til kurs pari (uden nogen form for hensættelse til imødegåelse af tab), ses der ikke i selve gældsforholdet at ligge noget kritisabelt. Tværtimod kan man sige, at fordringen med den værdi, den nu måtte repræsentere, også er blevet »overtaget« af Finn Bentzen Invest A/S.

5. Sammenfatning

Finn Bentzen har i årene fra slutningen af 1970'erne til 2004/2005 været rådgiver og revisor for Sam Zinglersen og dennes selskab. Han har i perioden fra 1990 til 2004/5 været formand for forlagsselskabet, og han har tilsyneladende tillige været dirigent på dettes generalforsamlinger.

I årene fra 1975 til 1987 har Finn Bentzen været registreret som registreret revisor, har E&S oplyst i 2003. Ved søgning i Revireg. i dag (2/5 2008), står han (fortsat) som »registreret revisor med deponeret beskikkelse«.

Såfremt Finn Bentzen havde været aktiv som registreret revisor, ville han have overtrådt revisorlovgivningen i perioden frem til september 2003, idet lovgivningen dengang ikke tillod at man drev anden erhvervsvirksomhed end revision. I 2003 ændredes dette således, at det generelle forbud blev ophævet. I stedet strammedes reglerne om konkret uafhængighed. Heri ligger at man ikke selv må revidere et regnskab, som er aflagt af en ledelse, man selv er medlem af - eller hvor man har været dirigent på generalforsamlingen. Da Finn Bentzen imidlertid ikke - således som sagen ligger oplyst - har haft sit registreringsbevis udleveret siden den nye lovs ikraft-

træden, har han ikke herved handlet i strid med den nye revisorlovgivning. Det har dog muligvis den underskrivende statsautoriserede revisor Bent Andrup, idet denne

- a) enten har været ansat i Finn Bentzens Revisionsinstitut Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, d. 15. juli 2004, da det seneste forlagsregnskab underskrives,
- b) eller ikke har været ansat i firmaet, men har afgivet sin erklæring (påtegningen) »gennem« det nævnte firma i stedet for gennem sit eget firma, som han imidlertid ikke ses at være knyttet til i CVR-registeret.

Såfremt a) er tilfældet, vil der være tale om en overtrædelse af revisorlovens § 12, der kræver at erklæringsafgivelse skal ske gennem et firma, der opfylder revisorlovens betingelser hertil - bl.a. ejerskab af en statsautoriseret eller registreret revisor. Denne betingelse opfyldes ikke af Finn Bentzen, der, jf. ovenstående, har deponeret sin registrering. Hertil kommer, at revisorlovens § 11, stk. 2 eller stk. 3 efter al sandsynlighed vil være tilsidesat ved at en revisor i et så lille firma underskriver på en revisionspåtegning i et selskab, hvor revisionsfirmaets ejer er medlem af /formand for bestyrelsen samt dirigent på generalforsamlingen i erklæringsobjektet.

Såfremt b) er tilfældet vil der efter min opfattelse fortsat være tale om en overtrædelse af § 12, idet Bent Andrup fremtræder som en del af Finn Bentzens firma.

I begge tilfælde kan der endvidere være tale om en overtrædelse af revisorlovens § 27, 4, hvorefter det er strafbart for en revisor at underskrive revisionspåtegningen på et regnskab, der ikke er revideret af vedkommende. Der foreligger således udtalelser fra Sam Zinglersen om, at han ikke kendte nogen Bent Andrup, og at der aldrig havde været en sådan ude i hans virksomhed. (dette sidste er dog et svagt bevis, idet det ikke er muligt at afhøre Sam Zinglersen herom).

6. De stillede spørgsmål

1. *Hvor (hvilken instans) bør sagen forelægges/ anlægges - og hvorfor?*

Som det (indirekte) er fremgået af ovenstående forekommer det mig ikke oplagt, at nogle af de rejste problemstillinger i dag - så mange år efter - fornuftigt kan indbringes for hverken politiet i form af anmeldelse for muligt strafbare forhold eller domstole i form af krav om erstatning.

Det mest velbelyste er salget af Ternevej fra Sam Zinglersen til dennes selskab. Den er der imidlertid taget hånd om i forbindelse med et sagsanlæg om mangelfuld rådgivning. Såfremt den skatteretlige vurdering heraf er, at det på enhver måde var en skatteretlig uklog disposition (og der ikke var grund til at tro, at Sam Zinglersen af andre grunde måtte have ønsket en sådan overdragelse), vil der kunne være et erstatningsansvar.

Ovenstående skatteretlige spørgsmål er således et spørgsmål om rådgivningsansvar, der på grund af sagsøgers (Sam Zinglersens) ukendskab til fejlen antageligt endnu ikke er forældet. Se således 2007-forældelsesloven § 29, smh. med 1908-lovens § 1, 1), e, smh. m. samme lovs § 3, jf. bl.a. afgørelsen FED 1997.1958 Ø.

De øvrige episoder forekommer mig dels at være så gamle, at de vil kunne være forældede, dels kunne være undergivet sådanne bevisvanskeligheder bl.a. grundet offerets mellemkomende død, at det i dag må anses som en umulig opgave at forfølge disse.

Ovenfor under 5) er der angivet nogle mulige overtrædelser af revisorlovgivningen. Sådanne overtrædelser vil kunne indbringes for Disciplinærnævnet for Statsautoriserede og registrerede revisorer i det omfang overtrædelserne måtte være begået af en person med sin beskikkelse

eller registrering i behold på tidspunkt for tilsidesættelsen af den gode revisorskik. Sammenholdes dette krav med den absolutte 5-årige forældelsesgrænse, der er for det disciplinære ansvar, jf. Revisorlovens § 24, synes det imidlertid ikke muligt at gøre noget disciplinært ansvar gældende over for Finn Bentzen heller.

Hvorvidt det forhold, at Finn Bentzen underskriver sig »skatterevisor, F.S.D.« er tilstrækkeligt til at statuere overtrædelse af revisorlovens § 8 er vel tvivlsomt. Ganske vist synes brevpapiret sammenholdt med Revisionsfirmaets navn og hans underskrift med næsten tilsvarende navn alt at pege på, at han er statsautoriseret revisor. Det forhold, at han skriver F.S.D. er antageligt tænkt som en oprindelig henvisning til Foreningen af skatterevisorer i Danmark, som imidlertid ikke (længere) findes på Internettet. I stedet henvises nu til hjemmesiden www.fsd.dk, der tilhører »Foreningen af Stammere i Danmark«.

Der findes dog stort set ingen praksis om overtrædelse af § 8, hvorfor det er vanskeligt at udtale sig præcist derom.

2. *Hvem (hvilke juridiske personer) skal der klages over?*

Se ovenfor

3. *Hvad skal der klages over?*

Se ovenfor

4. *Hvilke spørgsmål skal der stilles til den pågældende instans?*

Se ovenfor

5. *Hvordan får vi optimal erstatning for de lidte tab?»*

Se ovenfor.

7. Afrunding

En gennemlæsning af sagen gør det sandsynligt, at afdøde Sam Zinglersen via sit bekendtskab med Finn Bentzen har haft et dyrt sådant. Det er også sandsynligt, at Finn Bentzen agerer i en gråzone af (muligt) uretmæssigt påklistret autoritet og kompetence kombineret med en mere eller mindre hensynsløs og direkte hytten sit eget skind gerne på andres bekostning.

Det er imidlertid ikke min vurdering, at der - udover den allerede anlagte sag - er noget fornuftigt juridisk formål med yderligere sagsanlæg/indbringer for andre instanser.

Århus d. 2. maj 2008
Lars Bo Langsted

**Responsum vedr.
Sam Zinglersens dødsbo
fortsat – spm. Til FSRs responsumudvalg**

I forlængelse af mit responsum af 2. maj 2008 vedrørende Sam Zinglersens dødsbo – spm. om revisoransvar – er jeg af bobestyrer Bjørn Wittrup ved skrivelse af 7. maj 2008 blevet anmodet om at vurdere en række spørgsmål, der kunne stilles til FSRs responsumudvalg.

1. Det relevante organ

Indledningsvis bemærkes, at det ikke uden videre er klart, at der vil kunne stilles spørgsmål til nogle af de eksisterende revisorforeningers responsumudvalg. Finn Bentzen havde således deponeret sit registreringsbevis i 1988, hvorfor det ikke er givet, at FRRs responsumudvalg vil besvare de stillede spørgsmål. Rådgivningen vedrørende salget af Ternevej er foretaget af Finn Bentzen gennem firmaet »Finn Bentzens revisionsinstitut A/S« med undertitlen »Revisorlinien I/S - Samarbejdende statsautoriserede revisorer«. (jf. stævningens bilag 5).

Af generalforsamlingsreferaterne synes at fremgå, at reviderende revisor i perioden, hvor salget fandt sted var »Finn Bentzens Revisionsinstitut A/S«, og at den underskrivende revisor var statsautoriseret revisor Henrik Påske (på revisionspåtegningen på regnskabet 90/91). Jeg er ikke i besiddelse af regnskabet for 91/92, hvor det relevante hussalg må være registreret første gang.

Den kritiserede rådgivning er således foretaget af en registreret revisor med deponeret beskikkelse, der samtidig er (med?)ejer af et revisionsfirma, der tilsyneladende er et statsautoriseret sådant. Revisionen er (antageligt) foretaget af en statsautoriseret revisor, men denne har ikke været impliceret i rådgivningen, ligesom der ikke ses at være grundlag for at kritisere revisionen.

Jeg er enig i, at det mest nærliggende er at forespørge FSRs responsumudvalg, idet rådgivningen synes at indgå i den »pakke«, der udbydes af et statsautoriseret revisionsfirma. Skulle FSRs responsumudvalg imidlertid afvise at behandle sagen, må der antageligt skulle udmeldes syn og skøn/indkaldes et sagkyndigt vidne, vedrørende de samme spørgsmål, der, jf. nedenfor, kunne stilles til en af de to foreningers responsumudvalg.

2. Mulige spørgsmål

Man kunne formentlig med fordel opstille spørgsmålene i to hovedgrupper. En vedrørende omstændighederne ved rådgivningen og en vedrørende selve materien i den ydede rådgivning. Det er dog under alle omstændigheder klart, at hovedvægten bør ligge på indholdet af rådgivningen, idet det er her den culpøse adfærd skal godtgøres.

1)

a) Var det i 1991 i overensstemmelse med god revisorskik, at et revisionsfirma fremtrådte som et statsautoriseret revisionsfirma, selvom en (med)ejer ikke var statsautoriseret revisor men registreret revisor med deponeret registrering?

b) var det i 1991 i overensstemmelse med god revisorskik, at en statsautoriseret revisor underskrev påtegninger på regnskaber i et sådant firmas navn, når ejerforholdene var som under 1)a) anført?

c) var det i 1991 i overensstemmelse med god revisorskik, at en medarbejder i et revisionsfirma udover at rådgive en revisionskunde også var dirigent på denne kundes generalforsamling?

d) var det i 1991 i overensstemmelse med god revisorskik, at en medarbejder fra det reviderende revisionsfirma sad i revisionskundens bestyrelse?

e) var det under de ovenfor anførte omstændigheder i overensstemmelse med god revisorskik, at den samme medarbejder successivt opkøbte anparter i det reviderede selskab?

2)

a) Var det i 1991 i overensstemmelse med god rådgivningsskik, at man rådgav en hovedanpartshaver til at overdrage sin personlige faste ejendom til hovedanpartshaverens anpartsselskab?

b) Kunne der være nogle fordele forbundet med en overdragelse som anført under 2)a)?

c) Ville det gøre nogen forskel for besvarelsen af spørgsmål 2)a) og 2)b) at hovedanpartshaver på rådgivningstidspunktet var 80 år gammel?

d) Ville det gøre nogen forskel for besvarelsen af spørgsmål 2)a) og 2)b) at ejendommen var ubehæftet (*min note: hvis den altså var det?!?*)?

e) Var det i 1991 i overensstemmelse med god rådgivningsskik at undlade i skriftlig form at redegøre for de skatteretlige konsekvenser af en overdragelse som anført under 2)a)?

Jeg tror ikke, at det tjener noget formål at bede responsumudvalget om at besvare de konkrete skattemæssige konsekvenser og beregningerne heraf, idet dette ligger ud over det, udvalget erfaringsmæssigt ønsker at besvare.

Århus, d. 13. maj 2008
Lars Bo Langsted